

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 11-09-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPSSNI
Sagsnr.: 1705886
Dok. nr.: 424017

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 17. august 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 1096 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 1096:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor stor en andel af patienter i hhv. børne- og ungepsykiatrien og voksenpsykiatrien, der på hvert enkelte psykiatrisk sygehus i Danmark har fået udskrevet psykofarmaka som led i deres behandling inden for det seneste år.”

Svar:

Til brug for mit svar har ministeriet indhentet følgende bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen, som jeg henholder mig til.

”Psykofarmaka er en bred betegnelse for lægemidler, der anvendes til behandling af psykiske lidelser eller forstyrrelser. Psykofarmaka er ikke en entydigt, velafgrænset lægemiddelgruppe. I dette bidrag er psykofarmaka afgrænset til de lægemiddelgrupper, der oftest refereres til, når der tales om psykofarmaka: midler til behandling af skizofreni og andre psykotiske tilstande, midler mod angst og søvnforstyrrelser, midler mod depression og midler mod hyperkinetisk forstyrrelse (ADHD).

Lægemiddelstatistikregisteret er et salgsregister, der indeholder detaljerede information om al salg af medicin i Danmark. Oplysninger om salg af lægemidler på sygehuse indberettes som salg til sygehusafdelinger. Det er for sygehussektoren derfor alene muligt at følge udviklingen i lægemiddelforbruget ned på afdelingsniveau og ikke til enkelte patienter. Det er ikke muligt at beregne andele af patienter, der har fået psykofarmaka under indlæggelse eller ambulatorier, herunder vederlagsfrit medicin. Oplysninger om salg af lægemidler i primærsektoren dækker bl.a. salget fra private apoteker, hvor det er muligt at opgøre salget på personniveau for den del af receptsalget, der er til privatpersoner. Der er dog ikke information om uafhængte recepter. Opgørelsen er derfor baseret på udskrevne, indløste recepter i primærsektoren i løbet af 2016

En person antages at købe medicin som led i sin behandling, når recepten udskrives fra den samme afdeling på et sygehus, som personen enten har været i ambulant eller stationær behandling i løbet af 2016.

Tabel 1 viser antal og andel personer, der har indløst recept på psykofarmaka, som led i deres behandling i regi af børne- og ungdomspsykiatrien hhv. voksenpsykiatrien i løbet af 2016. Opgørelsen medtager alene offentlige sygehuse¹.

Tabel 1 Antal og andel personer, der indløser recept på psykofarmaka som led i deres behandling fordelt på offentlige sygehuse, 2016				
Hospitalsnavn	Hovedspeciale			
	Børne- og ungdomspsykiatri		Psykiatri	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kolding Sygehus	101	4,7	476	11
OUH Odense Universitetshospital	103	3,7	661	9,8
PSY Psykiatrien (Esbjerg)	122	6,6	908	13,1
PSY Psykiatrien (Aabenraa)	155	7	975	15,7
Psykiatrien Nordjylland	983	47,8	3.713	35,7
Psykiatrien Region Midtjylland	3.059	40,4	10.094	41,5
Psykiatrien Svendborg og Middelfart	-	-	695	13,5
Region Hovedstadens Psykiatri	3.685	46,9	15.023	38,2
Region Sjællands Sygehusvæsen	2.771	52,6	5.306	31,6
Rehabiliteringscenter for flygtninge	-	-	0	0
Vejle Sygehus	-	-	539	15,9
Aarhus Universitetshospital	-	-	<5	0

Anm.: En person antages at købe medicin som led i sin behandling, når recepten udskrives fra den samme afdeling i et sygehus, som vedkommende enten har været i ambulant eller stationær behandling i løbet af 2016.

Psykofarmaka er afgrænset til lægemiddelgrupper, der anvendes til skizofreni og andre psykotiske tilstande, midler mod angst og søvnforstyrrelser, midler mod depression og midler mod hyperkinetisk forstyrrelse (ADHD). Det svarer til ATC-koderne N05 og N06, ekskl. N06D.

En person kan tælle med flere gange ved behandling på flere forskellige sygehuse eller fra forskellige afdelinger indenfor det samme sygehus.

Kun offentlige sygehuse er medtaget. Privat hospitaler er ekskluderet for at undgå, at opgørelsen bliver lægehenførbare.

Diskretionsgrænsen er sat til 5.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til 31. december 2016) (udtræksdato: 29.08.17) og Lands-patientregistret pr. 10. marts 2017.

Der er i alt 48.916 personer, der i 2016 har indløst recept på psykofarmaka, som led i deres behandling i det offentlige, psykiatriske sundhedsvæsen. For både børne- og ungdomspsykiatrien samt voksenpsykiatrien er der en del variation imellem sygehuse i både antal og andel personer, der indløser recept som led i deres behandling. For børne- og ungdomspsykiatrien varierer andelen mellem 4–53 pct., mens den for voksenpsykiatrien varierer mellem 0-42 pct. For børne- og ungdomspsykiatrien er andelen højest for Region Sjællands Sygehusvæsen (53 pct.) og for voksenpsykiatrien højest for Psykiatrien Region Midtjylland (42 pct.). Årsagen til variationen kan ikke klarlægges ud fra de nationale registre, da der ikke er personhenførbare data på udleveret medicin på sygehuset. Hvis en person har fået medicin med hjem fra sygehuset, vil personen ikke nødvendigvis også få en recept på psykofarmaka fra sygehusafdelingen. Evt. forskelle i praksis i forhold til udleveret medicin vil derfor påvirke opgørelsen. Medicinsk behandling afhænger i lige så høj grad af, hvilken sygdom der er tale om og sværhedsgrad af denne, så forskelle i patientpopulationer, organisering og specialisering af sygehusafdeling vil påvirke opgørelsen.

¹ Private hospitaler er ekskluderet for at undgå, at den udskrivende læge identificeres. Sundhedsdatastyrelsen ikke har information om antallet af ansatte på private sygehuse. En stikprøve har dog vist, at opgørelsen kan blive lægehenførbare ved at inkludere private sygehuse.

En person kan i opgørelsen alene klassificeres som at have indløst recept på psykofarmaka, som led i sin behandling, hvis receptudstedernummeret på recepten matcher på sygehus- og afdelingskoden, der er anvendt under indlæggelsen og indberettet til Landspatientregistret. Hvis recepten eksempelvis er ufuldstændig udfyldt f.eks. kun med sygehuskode som receptudsteder, vil det ikke være muligt at linke til afdeling og recepten vil ikke indgå i opgørelsen. Tallene i tabel 1 kan således være underestimeret. Der henvises i øvrigt til afsnittet om opgørelsesmetode, hvor der er angivet forbehold for opgørelsen.

Opgørelsesmetode

Psykofarmaka er ikke en entydigt, velafgrænset lægemiddelgruppe. I dette bidrag er psykofarmaka afgrænset til midler til behandling af skizofreni og andre psykotiske tilstande, midler mod angst og søvnforstyrrelser, midler mod depression og midler mod hyperkinetisk forstyrrelse (ADHD). Det svarer til ATC-grupperne N05 (psykoleptika) og N06 (psykoanaleptika), ekskl. N06D (midler mod demens).

Lægemiddelstatistikregisteret er et salgsregister, der indeholder detaljerede information om al salg af medicin i Danmark. Oplysninger om salget af lægemidler i sygehussektoren registreres som salget til sygehusene på afdelingskoden og ikke på personniveau. I primærsektoren, som bl.a. dækker salget fra private apoteker, er det muligt at se ned på personniveau for den del af receptsalget, der er til privatpersoner. Der er ikke information om uafhængte recepter, og opgørelsen er derfor baseret på udskrevne, indløste recepter.

Landspatientregisteret indeholder data om patienters kontakter med sygehuse i Danmark. Information på sygehus- og afdelingsniveau kan findes via Sygehusafdelingsklassifikation² (SHAK), der indberettes til Landspatientregistret. Samme information er også tilgængelig i Lægemiddelstatistikregisteret, når den udskrivende læge er en sygehuslæge. Her vil sygehusafdelingskode være at finde som receptudsteder. En person antages at købe medicin som led i sin behandling, når recepten udskrives fra den samme afdeling i et sygehus, som vedkommende enten har været i ambulant eller stationær behandling i. Hvis en læge har udskrevet psykofarmaka på overordnede sygehuskode og ikke ned på afdelingsniveau, vil der ikke være mulighed for, at personen vil kunne identificeres for have købt psykofarmaka som led i sin behandling på sygehuset. Hvorvidt personen får medicinsk behandling afhænger også af, hvilken tilstand, vedkommende indlægges for. Evt. forskelle i praksis i forhold til udleveret medicin vil derfor påvirke opgørelsen. Herudover kan receptudstedernummeret være indberettet forkert i Lægemiddelstatistikregisteret, f.eks. er der eksempler på, at der ved en fejl er indberettet én eller flere nuller foran sygehuskoden. I sådan et tilfælde vil en sygehusafdeling heller ikke kunne identificeres. Hovedspecialerne børne- og ungdomspsykiatri hhv. voksenpsykiatri er fundet ud fra information i SHAK. Hvorvidt der er tale om børne- og ungdomspsykiatri hhv. voksenpsykiatri er således ikke foretaget ud fra alder på personen. Opgørelsen er afgrænset til 2016.”

² Sygehus-afdelingsklassifikationen klassificerer hospitaler og andre sundhedsrelaterede institutioner, samt afdelinger og afsnit i det danske sundhedsvæsen, herunder Grønland og Færøerne. Læs mere om SHAK på <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/rammer-og-retningslinjer/om-klassifikationer/afdelingsklassifikation>

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Søs Schack Nielsen